

KEPUASAN GURU PGSR TERHADAP PENGGUNAAN PORTAL PGSR ONLINE

NOEMI LINUS

PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

**SEKOLAH PENDIDIKAN PEMBANGUNAN SOSIAL
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
2011**

KEPUASAN GURU PGSR TERHADAP PENGGUNAAN PORTAL PGSR ONLINE

NOEMI BINTI LINUS

**PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH**

**DISERTASIINI DIKEMUKAKAN UNTUK MEMENUHI
SEBAHAGIAN DARIPADA SYARAT MEMPEROLEH IJAZAH
SARJANA PENDIDIKAN**

**SEKOLAH PENDIDIKAN PEMBANGUNAN SOSIAL
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
2011**

PENGAKUAN

Saya akui karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan dan ringkasan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya.

16 April 2011

NOEMI BINTI LINUS
PT20098603C

PENGESAHAN

TAJUK : **KEPUASAN GURU PGSR TERHADAP PENGGUNAAN
PORTAL PGSR ONLINE**

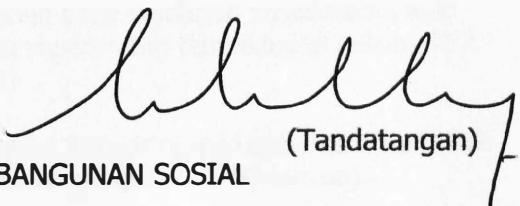
IJAZAH : **SARJANA PENDIDIKAN**

DISAHKAN OLEH

PENYELIA

DR. SABARIAH SHARIF

SEKOLAH PENDIDIKAN DAN PEMBANGUNAN SOSIAL
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
KOTA KINABALU
SABAH

(Tandatangan)

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS

JUDUL : **KEPUASAN GURU PGSR TERHADAP PENGGUNAAN
PORTAL PGSR ONLINE**

IJAZAH : **IJAZAH SARJANA PENDIDIKAN
(KOMPUTER DALAM PENDIDIKAN)**

SAYA : **NOEMI BINTI LINUS** SESI PENGAJIAN : **2010/2011**

Mengakui membenarkan tesis (LPSM/Sarjana/Doktor Falsafah) ini disimpan di Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut :-

1. Tesis adalah hak milik Universiti Malaysia Sabah.
2. Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi.
4. Sila tandakan (/).

SULIT

(Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau Kepentingan Malaysia seperti yang termaktub di dalam AKTA RAHSIA RASMI 1972)

TERHAD

(Mengandungi maklumat TERHAD yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan dijalankan)

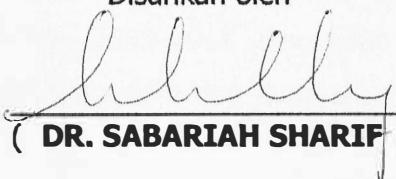

/

TIDAK TERHAD

(NOEMI BINTI LINUS)

Alamat Tetap : IPG Kampus Keningau
Beg Berkunci 11,
89009, Keningau Sabah.

Tarikh : 26 JUN 2011

Disahkan oleh

(DR. SABARIAH SHARIF)

Tarikh : 26 Jun 2011

CATATAN: * Potong yang tidak berkenaan.
** Jika tesis SULIT atau TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa / organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh tesis ini perlu dikelaskan sebagai SULIT dan TERHAD.
*** Tesis dimaksudkan sebagai tesis bagi ijazah Doktor Falsafah dan Sarjana secara Penyelidikan atau disertasi bagi pengajian secara kerja kursus dan Laporan Projek Sarjana Muda (LPSM)

PENGHARGAAN

Syukur kepada Tuhan atas rahmat dan kasih karunia Nya sehingga saya berjaya menyempurnakan penyelidikan ini seperti yang dijadualkan.

Saya dengan ikhlas merakamkan ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada penyelia saya iaitu Dr. Sabariah Sharif yang banyak meluangkan masa untuk membimbang, menegur dan memberi sokongan serta tunjuk ajar sepanjang penyelidikan ini dijalankan. Terima kasih juga kepada Dr. Tan Choon Keong kerana sudi membantu dan mengesahkan item-item soal selidik yang digunakan sebagai instrumen kajian. Terima kasih juga kepada semua pensyarah di Sekolah Pendidikan dan Pembangunan Sosial, Universiti Malaysia Sabah yang terlibat secara langsung dan tidak langsung dalam kajian ini.

Ribuan terima juga diucapkan kepada Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan, Kementerian Pelajaran Malaysia atas kerjasama dan sokongan yang diberi sepanjang kajian ini dijalankan. Tidak lupa kepada semua warga IPG Zon Sabah yang terlibat dalam kajian ini.

Penghargaan dan terima kasih juga dirakamkan buat rakan-rakan sekerja, En. Yusop Said, Ketua Jabatan Teknologi Pendidikan, En. Mokthar Mokri, Ketua Unit Penilaian, En. Firdaus Mohd Salam Pensyarah Cemerlang DG52, serta semua staf JTP atas ilmu serta bimbingan dan bantuan yang dihulurkan kepada saya sepanjang kajian ini dijalankan. Buat rakan seperjuangan MeCom sesi 2009–2011 yang telah bersama-sama menempuh ranjau berliku sepanjang pengajian, suka dan duka akan dikenang, terima kasih atas segala-galanya.

Akhir sekali setulus kasih buat suami tercinta En. Rozer Tanguk dan anak-anak tersayang Amy Vanessa, Amy Isabel dan Amy Daniella yang banyak bersabar dan memberi dorongan dan sokongan sepanjang menyiapkan disertasi ini. Kepada ibu bapa, terima kasih tidak terhingga atas perangsang doa kalian yang diberi sehingga kajian ini selesai.

ABSTRAK

Sistem E-Learning mewujudkan pendekatan sistem pembelajaran bermaklumat yang moden terhadap pendidikan. Namun, peningkatan mendadak terhadap kursus yang menawarkan sistem pembelajaran dalam talian seperti ini telah mewujudkan persoalan terhadap keberkesanan penyampaiannya. Kepuasan pelajar akan memastikan kejayaan terhadap pengimplementasian sistem ini. Justeru, kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti tahap kepuasan guru PGSR terhadap Portal PGSR Online yang dinilai melalui empat aspek iaitu interaksi dengan pensyarah, rakan sebaya, isi kandungan dan teknologi. Selain itu, pengalaman penggunaan internet dalam pengajaran dan pembelajaran turut dikaji. Seramai 193 guru PGSR ambilan November 2008 diambil sebagai responden. Instrumen yang digunakan ialah soal selidik yang mengandungi 57 item. Data dianalisis menggunakan statistik deskriptif, ujian-t dan ANOVA Sehala. Kajian mendapat tahap kepuasan guru PGSR secara keseluruhannya adalah pada tahap sederhana (min, 2.55). Dapatkan kajian juga menunjukkan tidak terdapat perbezaan min yang signifikan tahap kepuasan guru PGSR terhadap Portal PGSR Online berdasarkan jantina, manakala terdapat perbezaan min yang signifikan tahap kepuasan berdasarkan lokasi IPG. Hasil kajian juga mendapat, terdapat hubungan linear yang kuat antara tahap kepuasan dengan interaksi dengan isi kandungan. Implikasi kajian menunjukkan pihak IPG perlu memberi perhatian terhadap isi kandungan agar ianya sentiasa dikemaskini serta menilai kualiti isi kandungan yang disampaikan.

ABSTRACT

E-learning system promotes modern informative approaches to education. However the rapid growth of online courses has raised many questions about the success of online courses. The satisfaction of learners is inevitable for successful implementation of e-learning environment. Therefore the purpose of this research is to identify the level of PGSR teachers' satisfaction toward the PGSR Portal Online which is evaluated on four aspects, namely, interaction with lecturers, peers, content and technology. Apart from that, the experience of using internet in teaching and learning is studied. There are 193 PGSR teachers, who are the intake of November 2008, selected as respondents. The instrument used is a questionnaire that comprises 57 items. The data is analysed using descriptive, t-test and ANOVA One Way statistics. This study found that the overall level of satisfaction of the PGSR teachers is average (mean, 2.55). The finding of this research also shows that there is no significant mean difference on the level of satisfaction of the PGSR teachers toward the PGSR Portal Online based on gender but there is a significant mean difference on the satisfaction level based on the location of the institutes. Research outcomes also found that there is a strong correlation between level of satisfaction and content. The implication of this research shows that IPGs need to focus attention toward content, as well as consistently updating and evaluating it so that quality and adequacy is always ensured.

KANDUNGAN

Halaman

PENGAKUAN	ii
PENGESAHAN	iii
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
SENARAI KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	xi
SENARAI RAJAH	xii
SENARAI SINGKATAN	xiv
BAB 1: PENGENALAN	
1.1 Pendahuluan	1
1.2 Latar Belakang Kajian	3
1.3 Pernyataan Masalah	8
1.4 Soalan Kajian	12
1.5 Tujuan Kajian	12
1.6 Objektif Kajian	12
1.7 Hipotesis Kajian	13
1.8 Definisi Operasional	13
1.8.1 Portal PGSR Online	13
1.8.2 Interaksi Dalam Talian	14
1.8.3 Kepuasan Pembelajaran	14
1.8.4 Halangan	15
1.9 Signifikan Kajian	15
1.10 Limitasi Kajian	15
1.11 Kesimpulan	16

3.4.2 Sampel Kajian	39
3.5 Instrumen Kajian	41
3.6 Pengumpulan Data	44
3.7 Kajian Rintis	44
3.8 Analisis Data	48
3.9 Kesimpulan	54
BAB 4: ANALISIS DATA	55
4.1 Pengenalan	55
4.2 Taburan Normaliti	56
4.3 Maklumat Latar Belakang Responden	61
4.4 Dapatan Analisis Data Statistik Deskriptif	65
4.4.1 Tahap Interaksi Dalam Talian	65
4.4.2 Kepuasan	70
4.4.3 Tahap Halangan	71
4.5 Dapatan Analisis Data Statistik Inferensi	75
4.5.1 Perbezaan Kepuasan dengan Jantina	75
4.5.2 Perbezaan Kepuasan dengan Lokasi IPG	76
4.5.3 Hubungan Antara kepuasan dengan Jenis Interaksi	78
4.6 Kesimpulan	81
BAB 5: PERBINCANGAN	82
5.1 Pengenalan	82
5.2 Rumusan kajian	82
5.3 Perbincangan Dapatan Kajian	84
5.3.1 Apakah halangan yang dihadapi oleh guru PGSR dalam penggunaan portal PGSR <i>Online</i> ?	84

5.3.2 Apakah tahap kepuasan guru PGSR terhadap portal PGSR <i>Online</i> ?	86
5.3.3 Adakah terdapat perbezaan yang signifikan antara tahap kepuasan guru PGSR dari aspek jantina dan lokasi pengajian?	87
5.3.4 Adakah terdapat hubungan di antara tahap kepuasan guru PGSR dengan jenis interaksi dalam talian.	88
5.4 Implikasi dapatan Kajian Dapatan	90
5.4.1 Mengemaskini isi kandungan dalam portal	90
5.4.2 Galakan dan sokongn	90
5.4.3 Pemantauan berkala	90
5.4.4 Penilaian	90
5.5 Cadangan Kajian Lanjutan	91
5.6 Kesimpulan	91
BIBLIOGRAFI	93
LAMPIRAN	
A Soal Selidik Kajian	
B Pengesahan Instrumen Kajian	
C Kelulusan Menjalankan Kajian	
D Dapatan Analisis Data Melalui SPSS	

SENARAI JADUAL

- Jadual 3.1: Bilangan guru PGSR Zon Sabah ambilan November 2008
- Jadual 3.2: Sampel kajian mengikut IPG dan jantina guru PGSR
- Jadual 3.3: Rumusan instrumen kajian
- Jadual 3.4: Skala Empat Likert Mengikut Tahap dan Markah
- Jadual 3.5: Kod dan Tahap Halangan
- Jadual 3.6: Pembahagian item berdasarkan keenam-enam aspek
- Jadual 3.7: Analisis Ujian Kebolehpercayaan Alpha Cronbach bagi setiap item dalam komponen Interaksi Dengan Pensyarah
- Jadual 3.8: Analisis Ujian Kebolehpercayaan Alpha Cronbach bagi setiap item dalam komponen Interaksi Dengan Rakan Sebaya
- Jadual 3.9: Analisis Ujian Kebolehpercayaan Alpha Cronbach bagi setiap item dalam komponen Interaksi Dengan Isi Kandungan
- Jadual 3.10: Analisis Ujian Kebolehpercayaan Alpha Cronbach bagi setiap item dalam komponen Interaksi Dengan Isi Kandungan
- Jadual 3.11: Analisis Ujian Kebolehpercayaan Alpha Cronbach bagi setiap item dalam komponen Kepuasan Guru PGSR
- Jadual 3.12: Interpretasi Tahap Skala Empat Likert Berdasarkan Skor Min
- Jadual 3.14: Pekali korelasi dan kekuatan hubungan
- Jadual 3.15: Kaedah Analisis Data
- Jadual 3.16: Analisis Statistik
- Jadual 4.1: Analisis Taburan Normal Pemboleh Jenis Interaksi
- Jadual 4.2 : Analisis Taburan Normal Pemboleh kepuasan
- Jadual 4.3 Analisis normaliti total skor Jenis Interaksi
- Jadual 4.4: Nilai-nilai ekstrem
- Jadual 4.5: Analisis normaliti total skor Jenis Interaksi
- Jadual 4.6: Taburan Pergerakan Borang Soal selidik
- Jadual 4.7: Maklumat Responden mengikut Lokasi IPG, Jantina, Lokasi Sekolah dan Pengalaman Menggunakan Internet
- Jadual 4.8: Min dan Sisihan Piawai Tahap Jenis Interaksi Dalam Talian
- Jadual 4.9: Min dan Sisihan Piawai Tahap Interaksi Dengan Pensyarah
- Jadual 4.10: Min dan Sisihan Piawai Tahap Interaksi Dengan Rakan Sebaya
- Jadual 4.11: Min dan Sisihan Piawai Tahap Interaksi Dengan Isi Kandungan
- Jadual 4.12: Min dan Sisihan Piawai Tahap Interaksi Dengan Teknologi

- Jadual 4.13: Min dan Sisihan Piawai Tahap Kepuasan Portal PGSR *Online*
- Jadual 4.14: Min dan Sisihan Piawai Dimensi Halangan
- Jadual 4.15: Min dan Sisihan Piawai Halangan Infrastruktur
- Jadual 4.16: Min dan Sisihan Piawai Halangan Organisasi
- Jadual 4.17: Min dan Sisihan Piawai Halangan Interaksi
- Jadual 4.18: Min dan Sisihan Piawai Halangan personaliti
- Jadual 4.19: Min dan Sisihan Piawai Halangan Situasi
- Jadual 4.20: Perbezaan Tahap Kepuasan Dengan Jantina Guru
- Jadual 4.21 : Statistik deskriptif tahap kepuasan berdasarkan lokasi IPG
- Jadual 4.22: Analisis Varians ANOVA satu hala perbezaan tahap kepuasan berdasarkan lokasi IPG.
- Jadual 4.23: Analisa Post-Hoc antara kumpulan dengan tahap kepuasan portal PGSR *Online*.
- Jadual 4.24: Analisis Skor Kepuasan Portal dengan Jenis Interaksi Dalam Talian
- Jadual 4.25: Analisis Hubungan Antara Tahap Kepuasan dengan Tahap Interaksi Dengan Pensyarah.
- Jadual 4.26: Analisis Hubungan Antara Tahap Kepuasan dengan Tahap Interaksi Dengan Rakan Sebaya
- Jadual 4.27: Analisis Hubungan Antara Tahap Kepuasan dengan Tahap Interaksi Dengan Isi Kandungan.
- Jadual 4.28 Analisis Hubungan Antara Tahap Kepuasan dengan Tahap Interaksi Dengan Teknologi.
- Jadual 4.29 Ringkasan Keputusan Pengujian Hipotesis

SENARAI RAJAH

- Rajah 1.1: 'screen shot' portal PGSR Online
- Rajah 1.2: Jenis forum (forum umum dan forum pembelajaran), senarai peserta yang menyertai forum dan bentuk forum yang terdapat dalam portal.
- Rajah 1.3: Bentuk kuiz (soalan benar-salah) serta gred pencapaian selepas menjawab kuiz.
- Rajah 2.5: Kerangka Konseptual bagi kepuasan guru PGSR terhadap penggunaan portal PGSR *Online*.
- Rajah 1.4: Penggunaan blog untuk tujuan perbincangan dalam portal
- Rajah 1.5: Mesej yang dikirim kepada guru PGSR melalui senarai *participant*
- Rajah 1.6: Bahan tugas serta aktiviti yang terdapat dalam portal
- Rajah 1.7: Bahan sumber resos dan tugas dalam pelbagai format fail
- Rajah 1.8: Kekerapan Penggunaan Portal PGSR Online
- Rajah 2.1: Kerangka Strategi Pengajaran bagi Persekutaran Pembelajaran Dalam Talian
- Rajah 2.2: Mod interaksi dalam Pendidikan Jarak Jauh dari Anderson dan Garrison (1998) dalam Anderson (2003)
- Rajah 2.3: Model Pembelajaran Dalam Talian yang menunjukkan pelbagai jenis interaksi (Anderson, 2004)
- Rajah 2.5: Model mengukur kepuasan dalam pembelajaran secara dalam talian
- Rajah 2.3: Kerangka konsep bagi penggunaan portal PGSR Online terhadap kepuasan pembelajaran guru PGSR
- Rajah 3.1: Prosedur Persampelan Rawak Berlapis (strata)
- Rajah 4.1: Graf Taburan Normal Pemboleh ubah Jenis Interaksi
- Rajah 4.2: Graf Taburan Normal Pemboleh ubah Kepuasan
- Rajah 4.3: Plot kebarangkalian normal bagi Jenis Interaksi
- Rajah 4.4: Plot kotak bagi data skor min Jenis Interaksi.
- Rajah 4.5: Graf Bilangan Responden Mengikut Lokasi Sekolah
- Rajah 4.6: Graf Bilangan Responden Mengikut Pengalaman Menggunakan Internet

SENARAI SINGKATAN

p&p	:	Pengajaran dan pembelajaran
LMS	:	Learning Management System
PGSR	:	Program Pensiwazahan Guru Sekolah Rendah
PKPG	:	Program Khas Pensiwazahan Guru
IPG	:	Institut Pendidikan Guru
ICT	:	Information Communication Technology
SPPS	:	Statistic Package for The Social Science
KDC	:	Kursus Dalam Cuti

BAB I

PENGENALAN

1.1 Pendahuluan

Maklumat dan komunikasi dalam dunia pendidikan hari ini merupakan mata wang dan nadi penggerak dalam pengajaran dan pembelajaran (p&p). Peranan internet sebagai alat komunikasi dan sumber maklumat menjadikan p&p sesuatu yang menarik dan menyeronokkan. Menurut Abdullah (1999), penggunaan Internet menjadikan kita lebih dekat antara satu dengan lain kerana kita boleh berhubung dengan sesiapa sahaja di seluruh dunia tanpa sebarang sekatan. Selari dengan perkembangan pesat teknologi internet, konsep e-pembelajaran (pembelajaran berasaskan web) telah diperkenalkan yang telah membuka suatu dimensi baru dalam pendekatan dan penyampaian p&p. Aplikasi e-pembelajaran dalam pendekatan p&p membolehkan pengajaran boleh dijalankan secara '*synchronously*' (pada waktu yang sama) atau '*asynchronously*' (pada waktu yang berbeza) (Wahyu & Yahya, 2008). Bahan pengajaran dan pembelajaran yang boleh disampaikan melalui media ini mempunyai ciri-ciri multimedia seperti teks, grafik, animasi, simulasi, audio dan video. Persekitaran yang menarik dengan pelbagai media membolehkan pelajar dapat berinteraksi secara aktif dengan pengajar. Ia juga harus menyediakan kemudahan untuk perbincangan serta membolehkan bimbingan dijalankan dalam talian '*on line*' (Learnframe, 2001 dalam Wahyu & Yahya, 2008)

Sistem Pengurusan Pembelajaran Berasaskan Web (*Learning Management System* – *LMS*) atau pembelajaran dalam talian (*Online Learning*) merupakan program aplikasi Internet yang pesat digunakan dalam bidang pendidikan sebagai infrastruktur kepada pelaksanaan program e-Pembelajaran. Sistem ini berkembang dengan cepat dan digunakan secara meluas sebagai sistem maklumat dan sistem pangkalan data untuk mengurus dan mengendalikan aktiviti pengajaran dan pembelajaran. Penggunaan sistem seperti ini dalam pendidikan membolehkan pembelajaran dalam talian berlaku tanpa kehadiran guru bersama-sama. Dengan adanya kemudahan seperti ini, p&p kini boleh berlaku di mana-mana dan pada bila-bila masa sahaja tanpa mengambil kira jenis komputer, tempat dan geografinya.

Sumber daripada U.S Department of Education (2009:1) menyatakan pembelajaran dalam talian telah menjadi popular kerana potensinya yang membolehkan individu dapat mengakses maklumat dan pengajaran pada bila-bila masa, di mana-mana tempat.

Santally (2005) berpendapat, salah satu kelebihan pendidikan berdasarkan web adalah, bahan yang mengandungi isi kandungan yang sama disampaikan kepada segolongan pelajar dan dapat diakses tanpa halangan masa dan tempat. Penggunaan web dikenal pasti sebagai medium penyampaian yang fleksibel, medium yang kaya dengan maklumat multimedia bagi pelajar mengakses bahan pembelajaran dan medium yang menawarkan paradigma pembelajaran yang baru. Penggunaan sistem ini merupakan satu alternatif baru dalam pendidikan konvensional. Menurut Maeroff (2004) pembelajaran dalam talian merupakan satu revolusi dalam arena pendidikan. Ini kerana, ia telah menjadi satu sistem penyampaian yang pelbagai dan memecahkan monopoli penyampaian tradisi bilik darjah yang berfokuskan peperiksaan dan matlamat p&p semata-mata.

Penggunaan sistem pembelajaran dalam talian ini telah menjadi suatu medium pengajaran yang dapat memberi suatu pengalaman pembelajaran yang baharu kepada pelajar. Menurut Razali (2002), pengetahuan yang diperolehi oleh 'pelajar Web' akan dibentuk oleh rundingan sosial, dan pembelajaran-bererti dihasilkan daripada keinginan untuk berinteraksi dengan persekitaran web. Beliau juga berpendapat bahawa proses ini akan menghasilkan pengetahuan yang berguna sehingga di luar batasan bilik darjah. Ciri pembelajaran seperti ini memberi peluang kepada pelajar dewasa (*adult student*) yang menghadapi masalah menghadiri kuliah. Peningkatan kepada bilangan populasi pelajar dewasa, tanggungjawab keluarga dan pekerjaan serta menampung kos pengangkutan bukan lagi menjadi masalah dalam pemerolehan ilmu. Pendapat ini disokong oleh Sher (2009) iaitu penggunaan teknologi berdasarkan web dalam pembelajaran bukan hanya menghapuskan halangan masa dan tempat, tetapi turut memberikan suatu persekitaran komunikasi interaktif yang unik.

Penggunaan sistem pembelajaran dalam talian telah membuka ruang yang besar kepada guru dan pelajar untuk mengaplikasikan pendekatan dan kaedah p&p

yang tidak mungkin dapat dilaksanakan sekiranya menggunakan kaedah tradisional. Ia telah mewujudkan satu komuniti pembelajaran yang unik. Pembelajaran komuniti merujuk kepada sekumpulan manusia yang belajar bersama-sama dalam satu persekitaran yang selamat dan menggalakkan dengan adanya dialog, maklumbalas, refleksi dan penurunan kuasa (Choong, 2008). Ciri-ciri Pembelajaran komuniti adalah seperti kolaborasi sesama pelajar melalui pembelajaran koperatif, Penglibatan dalam pengalaman berkolaborasi bersama rakan sebaya, sumber jaringan sokongan akademik dan sosial dan fokus kepada pembinaan pengetahuan dan hasil pembelajaran. Sistem pembelajaran dalam talian telah menunjukkan peranannya sebagai alat komunikasi, sumber maklumat dan pembelajaran kendiri yang amat bermakna dalam era pendidikan abad ke-21.

1.2 Latar Belakang Kajian

Program Pensiwazahan Guru Sekolah Rendah (PGSR) merupakan kesinambungan Program Khas Pensiwazahan Guru (PKPG) yang telah ditamatkan ambilannya pada tahun 2006. Program PGSR ini telah diperkenalkan pada tahun 2008 di semua 27 buah Institut Pendidikan Guru (IPG). Program ini dilaksanakan menggunakan Mod Kursus Dalam Cuti (KDC), iaitu guru mengikuti pengajian di IPG pada cuti semester. Tempoh pengajian adalah selama 4 tahun, di mana selepas 4 tahun, guru siswazah akan mempunyai kemahiran untuk mengajar pelbagai mata pelajaran (*generalist*).

Mod KDC merupakan latihan yang menerapkan pendekatan pendidikan secara sambilan. Guru dikehendaki menghadiri kuliah pada cuti semester persekolahan. Interaksi bersemuka akan dijalankan pada waktu ini. Semasa sesi persekolahan, guru dan pensyarah akan menggunakan medium seperti telefon dan portal PGSR Online sebagai medium komunikasi. Kaedah p&p secara *blended learning* ini dilaksanakan untuk memenuhi keperluan guru PGSR.

Interaksi bersemuka yang minimum di antara guru PGSR dan pensyarah Institut Pendidikan Guru Malaysia menghadkan komunikasi dan penyampaian maklumat. Guru-guru PGSR ini akan mengajar semasa waktu persekolahan dan menghadiri kuliah sebanyak 4 kali setahun semasa cuti sekolah. Oleh itu, bagi meningkatkan interaksi di antara guru PGSR dengan pensyarah, Bahagian Pendidikan Guru Malaysia telah membina Portal PGSR Online sebagai wadah e-pembelajaran.

Penggunaan portal ini dijadikan sebagai landasan kepada guru PGSR dan pensyarah dalam membuat perbincangan serta penyampaian maklumat akademik semasa interaksi *online*.

Portal PGSR Online Institut Pendidikan Guru Malaysia merupakan pembelajaran dalam talian bagi guru PGSR. Ia merupakan sistem Pengurusan Pengajaran & Pembelajaran menggunakan teknologi intranet/internet dan berdasarkan Moodle. Di antara ciri-ciri sistem ini ialah, sistem ini menyokong pedagogi sosial konstruktivist (aktiviti kolaborasi dan refleksi kritikal). Portal ini digunakan untuk melengkapkan interaksi bersemuka. Maklumat dalam portal ini dipersembahkan dalam bentuk teks, slaid persembahan, fail dokumen, web dan sebagainya untuk menyokong proses dan objektif P&P. Rajah 1.1 menunjukkan ‘screenshot’ portal PGSR Online yang digunakan oleh guru-guru PGSR.

The screenshot shows the homepage of the PGSR Online portal. At the top, there is a banner with the text 'PGSRonline' and 'Kementerian Pelajaran Sarawak'. Below the banner, there is a logo for 'BPS' (Bantuan Pengajian Sarawak) and a login status message: 'You are not logged in. (Login) English (en) ▾'. On the left side, there is a sidebar with a 'Main Menu' containing 'Site news', 'Login', 'Username', 'Password', 'Login', and 'Lost password?'. Below the main menu, there is a 'Recent Activity' section showing 'Activity since Monday, 13 December 2010, 01:20 PM Full report of recent activity... Nothing new since your last login'. In the center, there is a main content area with a box titled 'PGSR Online Zon Sabah & Sarawak' containing instructions for logging in and a note about changing passwords. Below this, there is a 'Site news' section with a post about the 'Mesyuarat Pengurusan Pelaksanaan' dated 27 May 2009. To the right, there is a 'Course categories' section with 'Semester II' listed. At the bottom right, there is a 'Calendar' for December 2010.

Rajah 1.1: ‘screenshot’ portal PGSR Online

Sumber: <http://oll.moe.gov.my/2008/pgsrss>

Pelbagai modul kursus boleh digunakan dalam portal ini seperti;

- Forum – Guru PGSR boleh menggunakan forum untuk tujuan pembelajaran, forum perbincangan berita kursus, dan forum perbincangan umum untuk semua. Semua sumbangan untuk forum yang disertai akan disertakan foto penyumbang. Perbincangan boleh dipaparkan secara tersarang, bertali atau rata.

General forums

Forum	Description	Discussions	Subscribed
News forum	General news and announcements	0	Yes

Learning forums

Section	Forum	Description	Discussions	Subscribed
Kependidikan Seni	Kependidikan Seni	Pendidikan Seni Visual merupakan satu mata pelajaran yang diajarkan di sekolah-sekolah. Kita sedar bahawa ia adalah satu mata pelajaran yang penting dalam kehidupan kita. Persoalannya, kenapakah mata pelajaran ini selalu dipinggirkan di sekolah-sekolah? Bingkangan.	16	No
Tindakan Sesi	Kita selalu mendengar kata-kata "Saya tidak tahu tentang Seni". Persoalannya, kenapakah hal ini terjadi? Apakah kita masih memang diajar sejak dibangku sekolah lagi.	13	No	

Discussions

Started by	Topic	Replies	Last post
Jenis Binti Abdul Kadir & Jenis Aini Surya IPOMKEL PSV	Jenis Binti Abdul Kadir & Jenis Aini Surya IPOMKEL PSV	0	1 Dec 2009, 10:32 AM
TOSIHAM BINTI LONGGOU ISPOHK KENINGAU PSV	TOSIHAM BINTI LONGGOU ISPOHK KENINGAU PSV	0	1 Dec 2009, 10:32 AM
HATJAH BT. BEET ISPOHK KENINGAU PSV	HATJAH BT. BEET ISPOHK KENINGAU PSV	0	1 Dec 2009, 10:32 AM
JAHJAH BINTI JAHJAH ISPOHK KENINGAU PSV	JAHJAH BINTI JAHJAH ISPOHK KENINGAU PSV	0	1 Dec 2009, 10:32 AM
Seri Tebu Chu TRIGHTART HTB	Seri Tebu Chu TRIGHTART HTB	0	1 Dec 2009, 10:32 AM
PENNY BINTI KURNI & EVELYNDA ISPOHK KENINGAU PSV	PENNY BINTI KURNI & EVELYNDA ISPOHK KENINGAU PSV	0	1 Dec 2009, 10:32 AM
HODI SALLEH BIN SARAWI ISPOHK KENINGAU PSV	HODI SALLEH BIN SARAWI ISPOHK KENINGAU PSV	0	1 Dec 2009, 10:32 AM
GHEA HUA HUNG ISPOHK KENINGAU PSV	GHEA HUA HUNG ISPOHK KENINGAU PSV	0	1 Dec 2009, 10:32 AM
ABDI BUDI DAHLI IPOMKEL PSV	ABDI BUDI DAHLI IPOMKEL PSV	0	1 Dec 2009, 10:32 AM
FELIX JOSEPH LIWASA ISPOHK KENINGAU PSV	FELIX JOSEPH LIWASA ISPOHK KENINGAU PSV	0	1 Dec 2009, 10:32 AM
VIRGINIA DEXLY APEK IPOMKEL PSV	VIRGINIA DEXLY APEK IPOMKEL PSV	0	1 Dec 2009, 10:32 AM
SETI LIZAH AWANG & LUCIA RINTI TANOTH ISPOHK KENINGAU PSV	SETI LIZAH AWANG & LUCIA RINTI TANOTH ISPOHK KENINGAU PSV	0	1 Dec 2009, 10:32 AM
Ting Ding Chai IPOMKEL PSV	Ting Ding Chai IPOMKEL PSV	0	1 Dec 2009, 10:32 AM

Comments

- Jenis Binti Abdul Kadir & Jenis Aini Surya IPOMKEL PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- TOSIHAM BINTI LONGGOU ISPOHK KENINGAU PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- HATJAH BT. BEET ISPOHK KENINGAU PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- JAHJAH BINTI JAHJAH ISPOHK KENINGAU PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- Seri Tebu Chu TRIGHTART HTB: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- PENNY BINTI KURNI & EVELYNDA ISPOHK KENINGAU PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- HODI SALLEH BIN SARAWI ISPOHK KENINGAU PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- GHEA HUA HUNG ISPOHK KENINGAU PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- ABDI BUDI DAHLI IPOMKEL PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- FELIX JOSEPH LIWASA ISPOHK KENINGAU PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- VIRGINIA DEXLY APEK IPOMKEL PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- SETI LIZAH AWANG & LUCIA RINTI TANOTH ISPOHK KENINGAU PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- Ting Ding Chai IPOMKEL PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)

Messages

- Jenis Binti Abdul Kadir & Jenis Aini Surya IPOMKEL PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- TOSIHAM BINTI LONGGOU ISPOHK KENINGAU PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- HATJAH BT. BEET ISPOHK KENINGAU PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- JAHJAH BINTI JAHJAH ISPOHK KENINGAU PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- Seri Tebu Chu TRIGHTART HTB: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- PENNY BINTI KURNI & EVELYNDA ISPOHK KENINGAU PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- HODI SALLEH BIN SARAWI ISPOHK KENINGAU PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- GHEA HUA HUNG ISPOHK KENINGAU PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- ABDI BUDI DAHLI IPOMKEL PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- FELIX JOSEPH LIWASA ISPOHK KENINGAU PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- VIRGINIA DEXLY APEK IPOMKEL PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- SETI LIZAH AWANG & LUCIA RINTI TANOTH ISPOHK KENINGAU PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)
- Ting Ding Chai IPOMKEL PSV: [View](#) | [Reply](#) | [Delete](#)

Rajah 1.2: Jenis forum (forum umum dan forum pembelajaran), senarai peserta yang menyertai forum dan bentuk forum yang terdapat dalam portal.

Sumber: <http://oll.moe.gov.my/2008/pgsrss/mod/forum>

- b) Kuiz – Aktiviti kuiz boleh gunakan pada suatu masa yang ditetapkan. Kuiz ini akan digredkan secara automatik. Soalan kuiz ini boleh dicuba untuk beberapa kali dengan maklumbalas atau jawapan diberi. Bentuk soalan adalah aneka pilihan dengan satu jawapan, beberapa jawapan dan soalan benar-salah.

Preview Soalan Kuiz

Soalan:

Perkembangan di antara agama dan sains moden telah berlaku di Eropah pada struktur perintadbiran yang sama apabila British menjalani Tanah Melayu.

Answer:

True
 False

Submit

Soalan:

Kedatangan British mengubah epistemologi masyarakat bersekutu mat atau sarefes. Sesuatu mestilah dibuktikan menurut Pancaindra. Kenyataan tersebut menujuk kepada ilmu kolonial.

Answer:

True
 False

Submit

Responses

Student	Date	Time	Status	Score
BAGAWI BHARI CHABU ISPOHK KENINGAU PSV	12 July 2009, 10:22 AM	open	0/0	0/0
Lehang Bte Radin ISPMKEL BHM	24 October 2009, 08:17 AM	open	0/0	0/0
CANDLINE WALTER ISPOHK KENINGAU PSV	25 June 2009, 10:44 AM	open	0/0	0/0
FELIX JOSEPH LIWASA ISPOHK KENINGAU PSV	6 September 2009, 10:23 AM	open	0/0	0/0
HARATI BINTI MOHAMAD ISPOHK KENINGAU PSV	8 August 2009, 09:31 AM	open	0/0	0/0
MOHAMMAD ISMONIAD TANUDIN NOR ISPOHK KENINGAU PSV	12 June 2009, 11:11 AM	2 July 2009, 07:37 PM	20 days 0 hours	0/0
Madiyah Bt Radin ISPMKEL BHM	7 September 2009,	31 October 2009, 08:14 PM	46 days 18 hours	0/0
RAISAH BINTI NAYAN ISPOHK KENINGAU PSV	31 July 2009, 08:33 PM	open	0/0	0/0
ROZIAH BINTI AKIF ISPOHK KENINGAU PSV	3 August 2009, 07:42 AM	open	0/0	0/0
MARTA RASHMUNDUS ISPOHK KENINGAU PSV	10 August 2009, 11:00 AM	19 November 2009, 12:00 AM	8 days 3 hours	0/0
RUNIAP Q ZULFIQRI BIN SAFAAR ISPOHK KENINGAU PSV	18 November 2009,	open	0/0	0/0
SERAH S JURINIE SINTI KUDING ISPOHK KENINGAU PSV	17 November 2009, 08:45 PM	17 November 2009, 10:00 PM	8 mins 28 seconds	0/0

Rajah 1.3: Bentuk kuiz (soalan benar-salah) serta gred pencapaian selepas menjawab kuiz.

Sumber: <http://oll.moe.gov.my/2008/pgsrss/mod/quiz>

- c) Blog – Kemudahan blog membolehkan pengguna membincangkan tugas atau maklumat yang berkaitan dengan p&p. Sebarang maklumat atau persoalan yang berkaitan boleh di masukkan melalui menu blog sebagai perbincangan rakan sebaya atau pensyarah.

The screenshot shows a blog portal with four entries:

- teknik bacaan fonetik** by Zahari Aen IPGMKBL PSV - Monday, 15 June 2009, 04:11 PM

sebenarnya saya sudah cuba memahami konsep prabacaan Fonetik . Murid diajar 'bunyi-bunyi' huruf. Makaudnya lambang huruf terus dikaitkan dengan bunyi 'u' - 'uu...', 'z' - 'zz...' dan seterusnya. Setelah mereka mengetahui hubungan tiap-tiap huruf dengan bunyinya, suku kata pula dibina, misalnya 'ba', 'da', 'tu', 'ka', 'lu' dan sebagainya. Kemudian, baru digabungkan suku-suku kata ini menjadi perkataan-perkataan 'da + da' = 'dada', 'ba + tu' = 'bata' dan sebagainya. Ia diandalkan seterusnya bagaimana?
- WAJ3104 Literasi Bahasa Melayu** by Ting Ding Chun IPGMKBL PSV - Saturday, 13 June 2009, 11:06 PM

Kepada sesiapa yang ingin berkongsi pendapat dengan saya:
Berkaitan dengan Modul "Bengkel membuat rakaman bunyi-bunyian dengan menggunakan alat perakam digital" , bolehkah saudara atau saudari memberikan pendapat mengenai membuat rakaman bunyi dengan abjad berserta dengan contoh-contoh yang spesifik?
- Tajuk Literasi Bahasa** by Hellene Binti Joha Americall IPGMKBL PSV - Thursday, 11 June 2009, 08:38 PM

Assalamualaikum....
Ada tali sesiapa yang mengetahui tentang tajuk/topik pembelajaran melalui modul bagi literasi bahasa. Apakah tajuk-tajuk kecil di bawah tajuk "BENGKEL PENGAJARAN MENGGUNAKAN BONEKA". Sesiapa yang mengetahui,... harap dapat berkongsi maklumat...
Terima kasih....

Rajah 1.4: Penggunaan blog untuk tujuan perbincangan dalam portal

Sumber: <http://oll.moe.gov.my/2008/pgsrss/blog>

- d) Bersempang (*chat*) – Portal ini juga menyediakan ruang bersempang. Beberapa pengguna yang menggunakan portal ini pada masa yang sama boleh melakukan aktiviti perbincangan secara sinkroni.
- e) Emel (email) – Komunikasi melalui emel turut disediakan menerusi portal ini. Guru boleh menghantar emel kepada pensyarah atau rakan sebaya melalui senarai *participant* yang terdapat dalam portal.

The screenshot shows a messaging interface between two users:

- RITAH @ SENORITA BINTI PINGU IPGMK KENINGAU RBT** (Profile picture, Add contact, Block contact, Message History)
- FOKUS YANG UTAMA** (Country: Malaysia, City/town: Keningau, Email address: 741103125200@pgsrss, Courses: WAJ3104 Literasi Bahasa Melayu, RBT3101 Pengenaluan Pembuatan, Last access: Friday, 28 May 2009, Roles: Student, Group: IPGMK Keningau RBT, Interests: reading)
- Send message** button
- Version without frames and JavaScript**
- Internet | Protected Mode: On**

Rajah 1.5: Mesej yang dikirim kepada guru PGSR melalui senarai *participant*

Sumber: <http://oll.moe.gov.my/2008/pgsrss/message/discussion.php>

f) Tugasan - Seseorang guru boleh menentukan tarikh hantar dan markah maksimum bagi pelajarnya dalam Modul Tugasan. Pelajar pula boleh muat naik tugas dalam pelbagai format dan akan dicopkan tarikh dan masa. Bagi sesuatu tugas, keseluruhan tugas kelas akan dipaparkan pada satu laman. Maklumbalas guru akan ditambah dihujung laman/ muka.

The screenshot shows two assignment details side-by-side. On the left, 'Soalan 1' asks for a short answer about teaching methods. On the right, 'Latihan 1' asks for a written response about a math activity. Both assignments have due dates in April and May 2009.

Rajah 1.6: Bahan tugas serta aktiviti yang terdapat dalam portal.

Sumber: <http://oll.moe.gov.my/2008/pgrss/mod/assignment>

g) Sumber Resos - Pelbagai bentuk format fail seperti format doc, pdf, ppt, clip video dan sebagainya boleh dijadikan sebagai fail resos. Pautan ke internet juga boleh dibuat dengan integrasi yang tinggi ke dalam kursus.

The screenshot shows a course structure. It includes notes on reading skills, assignments (Tugasan 1-3), and various resources like Umum, Pengenalan Hubungan Etnik, Konsep-Konsep Asas Hubungan, and Bahan Rujukan. A sidebar lists links for pend seni visual, home where art is, art, and Soalan Petikan.

Rajah 1.7: Bahan sumber resos dan tugas dalam pelbagai format fail.

Sumber: <http://oll.moe.gov.my/2008/pgrss>

Portal ini merupakan satu platform terbaik yang dapat menguruskan interaksi secara dalam talian antara guru PGSR dan pensyarah di institut pendidikan guru.

1.3 Pernyataan Masalah

Perkembangan pesat terhadap kursus yang menggunakan medium pengajaran secara dalam talian berlaku sejak kebelakangan ini. Institusi pengajian tinggi kini berlumba-lumba menawarkan kursus secara dalam talian (sepenuh atau separuh masa) bagi memenuhi permintaan terhadap kaedah penyampaian yang berinovasi tinggi. Namun demikian, pengimplementasian yang mendadak tanpa memikirkan faktor keberkesanan dan kesinambungan terhadap rekabentuk penyampaian, keberkesanan dan kesinambungan kualiti pembelajaran pelajar telah menyebabkan penggunaan medium pembelajaran dalam talian kurang efektif.

Masalah seperti ketiadaan kerangka yang kukuh, panduan penggunaan yang mencukupi, interaksi secara interpersonal dalam kalangan guru dan pelajar serta proses pembelajaran dalam talian yang tidak efesien membawa kepada ketidakpuasan dengan kadar tinggi dalam kalangan pelajar (Siti Rafizah, 2010). Langkah dan inisiatif yang diambil masih tidak dapat membawa sebarang pemberaan. Smart dan Cappel (2006) turut menyatakan, walaupun pelaksanaan pembelajaran yang menggunakan mod secara dalam talian sentiasa berkembang pesat, namun perlu diingat bahawa ia masih pada peringkat awal pembangunan. Keberkesanan terhadap pengimplementasian dalam pendidikan khususnya masih dipersoalkan.

Penggunaan portal PGSR Online turut mengalami masalah yang sama apabila pelaksanaannya tidak mendapat sambutan yang berterusan dalam kalangan guru PGSR. Pelaksanaannya yang masih baru menimbulkan persoalan tentang faktor yang menjadikannya efektif dan dapat memberi kepuasan terhadap pembelajaran guru PGSR. Perubahan pendekatan pembelajaran daripada interaksi bersemuka kepada interaksi dalam talian menjadi persoalan sejauhmanakah kualiti interaksi tersebut dapat mewujudkan komunikasi yang berkesan. Perdebatan terhadap penggunaan komputer sebagai medium pembelajaran timbul kerana ramai pendidik percaya bahawa interaksi merupakan elemen penting dalam proses pendidikan. Kekurangan interaksi semuka secara fizikal telah mewujudkan cabaran kepada para pendidik untuk memperkembangkan komponen interaksi semasa proses pembelajaran. Salah satu kritikan utama dalam pembelajaran dalam talian adalah hilangnya interaksi bersemuka antara pelajar dengan rakan sebaya dan guru (Marks et al., 2005:535).